

" WAAROM "

Een toneelspel voor de lagere klassen

VOORWOORD

Deze tekst is opgeschreven nadat wij een 60-tal voorstellingen van het stuk gegeven hadden. Het oorspronkelijke manuscript waar we van uitgingen voordat we begonnen (en dat ook te verkrijgen is bij Folmer-Hansens uitgeverij) is veranderd aan de hand van voorstellen, commentaren en reacties van de kinderen tijdens de voorstellingen. Dat was ook de bedoeling met het stuk, een dialoog tot stand te brengen tussen de kinderen en onszelf, een wederzijds geven en nemen.

De tekst moet dan ook veranderd worden naar gelang de omstandigheden en de ervaringen die er mee opgedaan worden.

Wij zien de versie van deze tekst dan ook meer als het verslag van een voorstelling dan als een vaststaand toneelstuk. Het kan zo in zijn werk gaan maar het is niet de enige mogelijkheid.

Mårten Harrie

Anders Linder = A

Birgitta Sundberg = B

Noot: als ik het over krèsj heb, kan dit vervangen worden door kleuterschool.

(Noot redactie 2015; Dit toneelstuk baseert zich op de oorspronkelijke voorstelling van het Stockholms Skolteater 'Varför', uit 1969. Auteurs: Mårten Harrie, Anders Linder en Birgitta Sundberg, regie: Mårten Harrie, acteurs: Anders Linder en Birgitta Sundberg)

Rekwisieten: Een gitaar, een mand met speelgoed met o.a. een auto en bouwstenen, een grote lapjespop, papier, viltstiften, cellotape. Anders en Birgitta beginnen met de kinderen op te warmen, ze vertellen hoe ze heten en dat ze een liedje gaan zingen dat de kinderen moeten proberen te leren zodat ze mee kunnen zingen.

A en B : Je hebt het recht te vragen waarom
 Je hebt het recht te vragen waarom
 Maar je moet ook antwoord krijgen
 Anders heeft vragen geen zin
(vragen de kinderen mee te zingen en nemen het couplet nog een keer)

A en B : Als wij vragen waarom
 Dan antwoorden zij daarom
 Maar daarom is geen reden

Allemaal : Je hebt het recht te vragen waarom
 Je hebt het recht te vragen waarom
 Maar je moet ook antwoord krijgen
 Anders heeft vragen geen zin
(de laatste regel wordt veranderd tot)
 : Anders heeft het eigenlijk niet veel zin om te vragen
(wordt een groot aantal malen steeds vlugger gezongen totdat iedereen helemaal op is van het lachen)

A : Goed dan geloof ik dat ik nu maar eens ga proberen al jullie namen te leren. Wat een hoop kinderen, ik zal me maar haasten zodat iedereen aan de beurt komt.
(probeert de hele tijd al de namen van de kinderen die hij gegroet heeft te onthouden en dat wordt een eindeloze en uiterst verwarde lijst. Tegelijkertijd opent Birgitta, Anders' mand en maakt een hoge toren van het speelgoed die met veel lawaai omvalt, waarbij Anders merkt wat ze aan het doen is)

A : Wat doe je met mijn speelgoed?

B : Das nogal duidelijk: spelen

A : Met mijn speelgoed. Je mag niet met mijn speelgoed spelen.
 Je zou het wel eens kapot kunnen maken. Geef hier.
(begint al het speelgoed in zijn mand te gooien. Birgitta probeert het vast te houden)

- B : Maar ik mag het toch wel lenen om er mee te spelen. Je hebt toch zo veel
- A : Nee je mag mijn speelgoed niet lenen
- B : Toe nou, één speeltje
- A : Nee heb ik gezegd.
(heeft nu al de spulletjes in de mand gelegd en gaat weer terug naar de kinderen. Neemt in het voorbijgaan ook de pop mee)
- B : Alleen maar een klein speeltje
- A : Nee
- B : Een piepklein speeltje
- A : Nee, nee, nee en nog eens nee
- B : *(begint nu met hoge uithalen te huilen tot A haar een klein speelgoedje geeft)*
- A : Ssssst. Hier. Stil zijn. Maar niet weg maken en niet kapot maken.
- B : Nee hoor.
(A gaat door met zijn begroeting en B vraagt de kinderen wat ze met prulletje kan doen. Het kan dienen als vliegtuig, bal, vlinder, hoed, etc. B speelt als een gek en A houdt op met zijn begroeting en kijkt jaloers naar haar.)
- A : Kom eens hier met dat ding
- B : Waarom?
- A : Omdat je het kapot kan maken
- B : O ja?
- A : Ja
(zit B achterna door de hele zaal en krijgt uiteindelijk zijn ding te pakken)
Het is mijn speelgoed.
- B : Waarom?
- A : Omdat ik het van mijn ouders gekregen heb.
- B : Ja maar ik dan. Ik heb geen speelgoed van mijn ouders gekregen.
- A : Waarom niet?
- B : Omdat die geen geld hebben om speelgoed voor mij te kopen
- A : Daar kan ik toch niets aan doen
- B : Nee, maar daar kan ik ook niets aan doen en nu is het in elk geval zo dat jij erg veel dingen hebt en ik heb niets. Vind je niet dat dat oneerlijk is?

A : Oneerlijk? Niet voor zover ik weet.

B : Maar denk je nu eens in dat jij helemaal geen dingen had en ik had ze allemaal. Dat zou toch oneerlijk zijn.

A : Ja maar ik heb nu alles.

B : Maar ALS, als jij ik ben en ik jij

A : Als ik jij ben en jij bent ik als jij ik bent en ik ben jij blablabla

B : *(trekt A op de grond en zet hem op de plaats waar ze zelf eerst zat, ze staat op en wordt nu de grootste)*
Jij bent ik en ik ben jij.

A : *(die de zaak begint door te krijgen)*
Maar dan moet ik een meisje zijn en dan moet ik ook veel kleiner zijn.

B : *(streelt A over zijn hoofd)*
Precies,
(neemt A's mand en doet A na en begint de kinderen te begroeten)
Hallo, ik heet Anders.

A : Luister eens ik wil iets om mee te spelen.

B : Nee, dat is mijn speelgoed.

A : Ja maar ik mag toch wel iets van je lenen om mee te spelen.

B : Het is mijn speelgoed.

A : Ja maar ik mag er toch wel een paar van je lenen om mee te spelen.

B : Het is mijn speelgoed.

A : Waarom?

B : Omdat ik het van mijn ouders gekregen heb.

A : Maar ik dan, ik heb niets van mijn ouders gekregen.

B : Waarom?

A : Omdat die geen geld hebben om speelgoed voor mij te kopen.

B : Daar kan ik toch niets aan doen.

A : Maar dat is oneerlijk.

B : Precies daar zie je hoe het is als de ene veel dingen heeft en de ander niets.

A : Dat is heel erg oneerlijk.

B : Dat was precies wat ik zei.

A : Ja maar dat vind ik heel erg oneerlijk. We verdelen alles.
(B verdeelt het speelgoed uit Anders' mand in twee stapels)

- A : Hé wacht even, wat doe je met mijn speelgoed. Dat is mijn speelgoed.
- B : We zouden het toch verdelen. Dat zei je toch
(naar de kinderen)
Zei hij dat niet?
(antwoord: jaaa)
Wat vinden jullie er van?
(Diskussie hierover. A. vraagt de kinderen of zij zomaar hun zaakjes met anderen delen.)
- A : Maar luister eens hier, waarom heb jij geen speelgoed?
- B : Omdat mijn ouders geen geld hebben mij speelgoed te geven
- A : Waarom?
- B : Omdat mijn pappa zo weinig verdient
- A : Waar werkt hij dan?
- B : Hij werkt op een papierfabriek
- A : Mijn pappa werkt op een krant, hij schrijft en verdient een heleboel geld.
(vraagt de kinderen wat B's pappa moet doen om meer geld te verdienen zodat B ook speelgoed kan krijgen enz. De kinderen stellen bijvoorbeeld staken, meer loon krijgen, ander werk zoeken voor. Hij zou bij dezelfde krant als A's pappa kunnen gaan werken. Of het nu de kinderen of A is die met het laatste voorstel komt, zo wordt het meestal met enthousiasme ontvangen.)
- B : En wat moeten al die anderen die op de papierfabriek werken en even slecht verdienen, wat moeten die dan doen?
(De kinderen stellen voor dat die daar maar moeten blijven werken, ander werk zoeken, ook bij de krant gaan werken. A en B konstateren dat er dan niemand meer op de papierfabriek blijft werken en dat die dus wel gesloten kan worden. Hopelijk brengen de kinderen hier tegen in dat als men de papierfabriek sluit er ook geen papier meer gemaakt wordt en dat men dan ook geen krant meer kan maken. Waarop een diskussie volgt of het juist is dat de mensen die het papier maken minder verdienen dan de mensen die er op schrijven. De kinderen konkluderen over het algemeen dat iedereen even veel zou moeten verdienen.)

A en B : (zingen)

Waarom hebben sommige mensen altijd geld
 En waarom hebben andere mensen nooit wat
 Waarom heeft niet iedereen wat hij nodig heeft
 En waarom heeft iedereen niet genoeg
*(refrein waarbij de kinderen moeten proberen mee te zingen
 om het zo te leren)*
 Vraag altijd waarom, is het wel juist
 Vraag altijd of het niet beter kan
 De een zegt zus en de ander zegt zo
 Wie van de twee hoeft gelijk
 Vraag altijd waarom het is zoals het is
 En vraag je af wie er beter van wordt

(Na het liedje verdelen A en B het speelgoed. Dat wordt een probleem als blijkt dat er maar één pop en één auto is. Ze vragen de kinderen wie de auto en wie de pop moet hebben. De kinderen stellen over het algemeen voor dat het meisje de pop en de jongen de auto krijgt. A en B vragen waarom. Er volgt een diskussie of dat vanzelfsprekend is of dat jongens vinden dat het leuk is met autoos etc. en of het wel goed is dat het zo is. Over het algemeen is het zo dat men tot de slotsom komt dat het beter is dat men alle dingen gemeenschappelijk heeft. B rijdt met de auto tussen de stoelen van de kinderen door en A bouwt een garage.)

B : Kunnen we niet samen spelen?

A : Vadertje en moedertje.

B : Jaaa.

A : Dan ben ik vader en jij bent moeder en de pop is het kind.

B : Nee ik wil nu eens vader zijn, jij bent altijd al vader.

A : O.K. dan ben ik moeder.

B : Dan beginnen we 's morgens, wij liggen te slapen. De pop ligt daar in de mand te slapen.

(Gaan alle twee op de grond luidruchtig liggen snurken)

B : Luister eens, de kleine huult.

A : Ja. *(snurkt door)*

B : Zou je niet eens opstaan om naar haar gaan kijken.

A : Moet ik dat doen?

B : Ja, jij bent toch moeder.

- A *(staat op, haalt de pop uit de mand en doet alsof hij haar kamt, te eten geeft, een schone luier omdoet etc.)*
Nu moet je opstaan anders kom je te laat op je werk.
- B : *(gaapt, staat op, doet morgengymnastiek, schuifelt naar de badkamer. De kinderen dienen als kraan, handdoek, zeep, tandenborstel, spiegel, scheerapparaat etc. B scheert zich voor een schijnbare spiegel)*
Is het ontbijt klaar?
- A : *(die nog steeds met de pop, die tot Lisa gedoopt is, bezig is)*
Dat weet ik niet.
- B : Zou je dat dan niet eens klaar maken?
- A : Moet ik dat doen.
- B : Ja, jij bent toch moeder.
- A : *(gebruikt iemand als fornuis, steekt het gas aan, gebruikt iemands neus als kraan, iemand als brood etc. dekt op een "alsof" tafel een "alsof" ontbijt)*
Het ontbijt is klaar.
- B : *(gaat aan tafel zitten)*
Schenk de koffie in
- A : Ja lieverd.
- B : Haal de krant.
- A : Ja lieverd.
- B : Maak een boterham klaar.
- A : Ja lieverd.
- B : Nog wat koffie
(Tijdens de hele dialoog heeft B op een eentonig toontje half hardop uit de krant zitten voorlezen, waarachter hij verscholen zit, terwijl A bereidwillig rondrent)
- A : Het wordt tijd dat je opstaat anders kom je te laat.
- B : *(pakt de speelgoedauto en "bromt" naar een hoek)*
- A : Wat moet ik nu hier thuis doen.
- B : Bedden opmaken, met het kind wandelen, boodschappen doen, wassen, strijken schoonmaken en eten koken.
- A : Moet ik dat allemaal doen? Dan is het beter dat ik maar meteen begin
(maakt het denkbeeldige bed op, wast af, de kinderen zijn de afwas, het teiltje, het druiprekje etc. Gaat met de pop naar de winkel. Een kind speelt voor winkel en de anderen doen

voorstellen aangaande de inkopen. De was wordt in de haren van de kinderen opgehangen, er wordt gestreken op strijkplanken van kinderarmen en uiteindelijk wordt de hele was in iemands mond opgeborgen die als linnenkast dienst doet. Doet de schoonmaak met behulp van een gitaar die als stofzuiger dienst doet, de kinderen moeten hun benen optrekken zodat hij er behoorlijk bij kan.)

B : Nu moet je het eten klaar gaan maken want ik kom vlug thuis.

A : En eh... wat zullen we eten.

(de kinderen doen voorstellen)

B : *(rijdt met de speelgoedauto naar huis)*

Ik ben thuis. Is het eten klaar?

A : *(kijkt op het denkbeeldige fornuis)*

Jaaa

B : Goed, schep het dan maar vlug op want ik moet weer weg.

A : Moet je weer weg? Gisteren was je ook al weg.

B : Ja, ik ga wat voetballen met de jongens. Ik moet me in vorm houden begrijp je?

A : En ik dan? Moet ik me dan niet in vorm houden?

B : Ja maar jij hebt de hele dag de tijd.

A : Dat heb ik niet. Je zei net dat ik de bedden op moest maken, moest afwassen, met het kind moest wandelen, boodschappen doen, wassen, strijken schoonmaken en het eten klaarmaken.

B : Ja maar dat kan je toch geen werken noemen.

A : *(naar de kinderen)*

Is dat geen werken?

(Meestal antwoorden de kinderen: Jaaa)

Zie je wel, het is erg vermoeiend. Maar nu stoppen we er mee, ik wil geen moeder meer zijn. Waarom heb jij het alleen maar fijn, met iemand die voor je zorgt, met leuk werk, met mensen die je ontmoet, met auto rijden en geld verdienen terwijl ik hier in mijn eentje zit en alle vervelende dingen doe, de kleine verzorg en het ontbijt klaarmaak. Ik wil geen moeder meer zijn. Nu mag jij moeder zijn.

B : Neee, ik wil geen moeder zijn

A : Daar heb ik maling aan. Ik hang mijn pannen aan de wilgen en ga werk zoeken

B : Wacht even, dat gaat zomaar niet. Wie maakt de bedden op en wast af en gaat wandelen met de kleine, en wie doet de

boodschappen, wie wast af, strijkt, maakt schoon en maakt het eten klaar?

A : Waarom zou ik dat doen? Waarom zijn het alleen maar moeders die....

A en B : *(zingen)*

Waarom zijn alleen maar moeders thuis
Waarom rijdt bijna alleen vader in de auto
Waarom hebben alleen meisjes poppen
En waarom hebben we een verschillende stijl

Allemaal : Vraag altijd waarom, is het wel juist
Vraag altijd of het niet beter kan
De een zegt zus en de ander zegt zo
Wie van de twee heeft gelijk
Vraag altijd waarom het is zoals het is
En vraag je af wie er beter van wordt

A : Ik vind dat jij van het spelletje dat we net speelden beter werd. Ik vind dat wij precies hetzelfde moeten doen anders is het niet eerlijk. Wij doen hetzelfde.

B : Dan ben jij mappa en ik pamma.

A : Mappa en Pamma? Dag pamma

B : Dag mappa

(gaan weer op de grond liggen snurken. De volgende replieken worden in koor gezegd.)

A en B : De kleine huilt. Opstaan en d'r verzorgen. Slaap kindje slaap. We moeten het ontbijt klaarmaken, klaarmaken, klaarmaken. We moeten de krant halen, halen, halen. Lezen, lezen, lezen. Het wordt tijd naar het werk te gaan.
(Alles wordt samen gedaan, maar als ze met de auto naar het werk rijden blijft A opeens staan.)

A : Wacht even. We hebben wat vergeten.

(Hopelijk komen de kinderen nu op het idee dat Lisa alleen thuis ligt. Er ontspint zich een diskussie over wat nu te doen staat. Het is mogelijk om tegelijk van huis weg te gaan. Men wordt het er over eens dat A en B halve dagen gaan werken)

A : Dan ga ik 's morgens werken en jij 's middags

B : Nee ik wil ook wel eens 's morgens werken.

(de kinderen stellen voor dat men zo nu en dan wisselt. A en B gaan weer liggen snurken)

- B : De kleine schreeuwt.
- A : Ja hmm *(snurkt door)*
- B : Zou je niet eens opstaan om te gaan kijken.
- A : Vandaag is het x-dag.
- B : Natuurlijk ja, vandaag zou ik opstaan.
(staat op en verzorgt Lisa)
- A : Ja en ik zou het ontbijt klaarmaken.
(gaat het ontbijt klaarmaken)
- B : Hier is de krant
(A en B lezen de krant en A gaat naar zijn werk)
- B : *(tegen de kinderen)*
Wat moet ik nu doen hier in huis.
(doet de dingen die de kinderen hem opdragen totdat A roept dat hij thuiskomt voor de lunch. A en B lunchen en dan is het B's beurt aan het werk te gaan en A vraagt wat er nog meer te doen is in het huishouden. A doet de dingen die de kinderen hem opdragen. B komt thuis voor het avondeten en terwijl ze zitten te eten zegt B)
- B : Heb je gehoord dat Lisa het de hele tijd over de krèsj heeft?
- A : Een krèsj, kan je dat drinken. Begin de dag met een krèsj!
- B : Nee, nee.
- A : Misschien kan je erop spelen.
(zingt) Ik speel de hele dag op mijn krèsj..
(Meestal beginnen de kinderen nu te schreeuwen en te vertellen wat een krèsj is. Anders moet A dit uitlokken)
- A : Oh is het een kinderkrèsj. En Lisa wil daar naar toe?
- B : Ja, ze zegt dat ze wat vriendjes en vriendinnetjes wil hebben
- A : Zijn wij dan niet goed genoeg?
- B : Ja maar wij hebben niet zoveel tijd om met haar te spelen, we moeten immers de bedden opmaken, afwassen, uitgaan met het kind, boodschappen doen, wassen strijken, schoonmaken, eten koken en werken.
- B : Ja natuurlijk.
(A vraagt de kinderen of men vriendjes en vriendinnetjes in de krèsj krijgt en of ze vinden dat Lisa daar naar toe moet. Ze worden het er over eens dat Lisa moet proberen in de krèsj te komen)

- A : *(pakt een stoffer of iets dergelijks en "belt op")*
Hallo, met de krèsj? Met Anders. Wij zouden Lisa graag bij u inschrijven zodat ze wat speelkameraadjes krijgt om mee te spelen.
- B : Wat zeggen ze?
- A : Ze mag in 1978 komen
- B : 1978, maar dat is over acht jaar, Dan is Lisa op school. Dan hoeft het niet meer.
- A : Hallo, dat is over acht jaar. Dan is Lisa op school. Dan hoeft het niet meer
- B : We willen Lisa nu in de krèsj hebben
- A : We willen Lisa nu in de krèsj hebben
- B : Wat zeggen ze?
- A : Dat dat niet gaat
- B : Zijn ze niet goed wijs geworden?
- A : Zijn jullie niet goed wijs geworden?
(slaat verschrikt zijn hand voor zijn mond, zegt tegen B)
Weet je wat ze zeggen. Ze zeggen dat de mensen die het voor het zeggen hebben, niet goed wijs zijn. Die hebben bepaald dat er zo weinig krèsjes gebouwd worden.
- B : *(naar de kinderen)*
Wie beslist over de krèsjes.
(De kinderen roepen de koningin, de premier, de staat enz. A kiest het meest waarschijnlijke antwoord en belt weer op.)
- A : Dan bel ik de staat op. Hallo, met de staat? Ja, dit is Anders. Ik ben verschrikkelijk boos. Wij hadden gedacht dat Lisa in een krèsj kon, samen met haar kameraadjes, en dat wij daar na het werk ook naar toe zouden kunnen gaan om met ze te spelen en nu zijn er niet genoeg krèsjes
- B : Wat zeggen ze?
- A : Ze zeggen dat we moeten protesteren en demonstreren
- B : *(naar de kinderen)*
Protesteren? Demonstreren? Hoe doe je dat?
(De kinderen stellen voor om plakaten te maken en daarmee rond te lopen enz.)
- A : Dan gebruiken we de gitaar als plakkaat. En dan schrijven we daarop: We willen meer krèsjes. Goed zo?
(A en B gaan met de kinderen in optocht rond en zeggen in spreekkoor: We willen meer krèsjes)

A : Komen er nu meer krèsjes?

B : Ik geloof dat je met meer mensen moet zijn en dat je de straat op moet, zodat de mensen die het voor het zeggen hebben merken dat je protesteert en demonstreert.

A : *(naar de kinderen)*

Gaan jullie een andere keer mee de straat op om te demonstreren? Is er iemand van jullie in een krèsj geweest? *(de kinderen vertellen over hun ervaringen in de krèsj. De positieve en negatieve kanten. Als de kinderen erg negatief zijn stellen A en B voor dan ook maar tegelijk voor betere krèsjes te demonstreren en eventueel volgt er dan een "demonstratie" in die geest)*

A : Toen ik in de krèsj was, leerde ik een liedje, dat we nu misschien samen kunnen zingen

Mijn hoed die heeft drie kanten

Drie kanten hoeft mijn hoed

En had hij niet drie kanten

Dan was het niet mijn hoed

(Het liedje wordt steeds weer herhaald en iedere keer laat men een woord weg dat in de plaats daarvan gemimed wordt. Bv. het woord hoed, men grijpt zichzelf in het haar. Mijn: men wijst op zichzelf. Uiteindelijk worden alleen nog wat verbindende woorden gezongen. B heeft ondertussen op een stuk papier de volgende tekst geschreven: "Schop mij tegen mijn achterste Ze laat het stiekum aan de kinderen zien en maakt duidelijk dat ze het op A op zijn rug wil spelden. A merkt opeens dat B stiekum wat probeert uit te spoken. B verbergt snel het stuk papier achter haar rug.)

A : Wat heb je daar?

B : Zeg ik niet

A : Oh, stiekum doen hè. Wat is dat?

B : Zeg ik niet, zeg ik toch

A : Zeg ik niet, zeg ik toch?

(probeert het papier te pakken, dat B naar één van de kinderen gooit, die het weer aan iemand anders geeft enz. A probeert het papier te pakken te krijgen en ondertussen schrijft B een nieuw dat ze vast maakt op A's rug, gejuich. A begrijpt er niets van, maar begint zelf mee te lachen en

juichen. Het wordt een hele kakafonie totdat A begrijpt dat hij een papier op zijn rug heeft)

A : Jaha, ik moet me tegen mijn achterste schoppen. Nou dat wil ik wel doen.

(probeert dit, maar dat lukt eerst niet, totdat een paar kinderen het hem voordoen. Eindelijk slaagt A en dat heeft weer gejuich tot gevolg.)

B : *(als het weer wat stiller is)*

Ik ben je mama nu

A : En ben ik je kindje?

B : Ja

A : En wat dan?

B : Luister eens Andersje, schiet op met aankleden want we moeten naar tante Karin, die is jarig vandaag.

A : Ja maar, we zouden vandaag naar Artis gaan, dat had je beloofd.

B : Ja maar ik had tante Karin ook beloofd dat we zouden komen en tante Karin is belangrijker. Schiet op nu.

A : Waarom is het belangrijker met tante Karin, dat is niet waar, je had toch beloofd.

B : Zeurpiet. Schiet op zodat we nog eens een keertje weg kunnen

A : Ik wil niet. Ik wil niet. Ik wil niet....

(ligt op de grond en beukt met zijn handen op de grond. Hij schreeuwt.)

B : Hou je mond en niet boos wezen.

A : Ja maar nu ben jij boos.

B : *(schreeuwt)*

Ik ben niet boos en schreeuw niet. Opschieten.

A : Waarom heb jij het altijd voor het zeggen?

B : *(naar de kinderen)*

Maar dat is wel duidelijk dat ik het als oudere voor het zeggen heb, vinden jullie ook niet?

(de kinderen hebben hier verschillende opvattingen over.

hierover wordt gediskussieerd en ook over de verschillende vormen van samen beslissingen vatten zoals grote

vergaderingen, familievergaderingen enz. De discussie wordt afgebroken met een lied)

- A en B : Waarom hebben, de ouders het voor het zeggen?
 Waarom is alles zo onrechtvaardig
 Waarom hebben alleen maar de grote mensen geld
 En waarom hebben de volwassenen altijd gelijk
- Allen : Vraag altijd waarom is het wel juist
 Vraag altijd of het niet beter kan
 De een zegt zus en de ander zegt zo
 Wie van de twee hoeft gelijk
 Vraag altijd waarom het is zoals het is
 En vraag je af wie er beter van wordt
- A : Nu gaan we een ander spelletje spelen. Indiaantje
- B : Ja, dat is goed
- A : *(naar de kinderen)*
 Wie was er het eerst in Amerika, de indianen of de blanken?
(de kinderen weten over het algemeen dat de indianen er het eerst waren)
 Dan speel ik voor Indiaan. Ik zit hier in Amerika mijn vredespijp te roken.
- B : *(vraagt aan de kinderen)*
 Waar kwamen de blanken vandaan?
(de kinderen geven Engeland, Frankrijk, Europa als antwoord)
 O.K. dan ben ik een blanke die uit Europa komt. Ik zeil over de Atlantische Oceaan, wat een storm, daar is Amerika
(stapt uit de boot en ziet A)
 Nee maar, goeie middag. Ik kom uit Europa.
- A : Ughe, ughe. Ik ben een Indiaan.
- B : Nee maar, wat een fijn land, kan je niet een stapje opzij gaan.
(geeft A een zet)
- A : Ja maar, ik woon hier. Hier heb ik radijsjes en andere dingen geplant.
- B : Ja kijk eens wat een fijne radijsjes.
(pakt een radijs en eet die op)
 Lekker...
- A : Vind je, neem er nog maar een.
- B : Ik neem ze allemaal en verkoop ze naar Europa.
(trekt alle radijzen uit de grond)
- A : Wat doe je? Je pakt al mijn radijzen

- B : Stil. Ga jij maar naar de bergen toe.
(*duwt A weg*)
- A : Ja maar daar is geen grond waarop ik mijn eten verbouwen kan.
- B : Dat interesseert me niet. Hier ga ik een ranch bouwen die ik High Chapparal noem. Er is hier trouwens ook plaats genoeg voor mijn broer Ik zal eens naar hem roepen. Hallo broertje in Europa, kom maar hier naar toe, er is hier ook plaats genoeg voor jou.
(*geeft A nog wat zetten*)
- B : Ga eens opzij zodat er plaats voor mijn broer komt
- A : Dat kan je niet maken. Nu ga ik me verdedigen. Ik verzamel alle Indianen Oeheoeaoeaoeaoeaoa Halloooo, aan alle Indianen. Wij verhongeren. Wij moeten onze grond terug hebben. Kom op, dan vallen we de ranch aan met onze pijlen en bogen.
- B : Hahaha, pijl en boog, hohoho. Wat lullig, hahaha. Ik pak mijn geweer en pistool en schiet jullie van een grote afstand neer
(*zingt*)
Er was eens een cowboy, een cowboy met een lasso die met een geweer om kan gaan.....
(*richt*)
Pang. Ha
- A : Halloooo, aan alle Indianen. Nu hebben ze ook geweren en pistolen. Het zat al scheef vanaf het begin. We moeten hun geweren en pistolen te pakken zien te krijgen. We doen een onverwachte overval op de ranch.
(*galoppeert in de richting van de ranch maar wordt tegengehouden door B*)
- B : Stop, stop. Gebruik jij ook al geweld?
(*vraagt aan de kinderen*)
Heeft hij het recht mij zomaar aan te vallen?
(*De kinderen antwoorden over het algemeen met ja en voegen er vaak aan toe dat B dom is of iets dergelijks De discussie gaat dan over het feit of de Europeanen het recht hadden de Indianen te verjagen. A en B vragen zich af of de Indianen en de blanken nog steeds aan het zijn in Amerika en waarom niet meer. Men komt tot de konklusie dat de meeste Indianen*)

uitgeroeid zijn. A en B vragen de kinderen of zij nog meer plaatsen op aarde weten waar het er op dezelfde manier toegegaan is of toegaat als in Amerika en de diskussie wordt voortgezet over de vraag of men het recht heeft te koloniseren en wat de verdrukten moeten doen om zich te verdedigen, of men het recht heeft een opstand te beginnen enz. De diskussie wordt afgebroken door een lied)

- A en B : Waarom heerst er onrechtvaardigheid overal op aarde
 Waarom hebben de rijken overal de macht in handen genomen
 Waarom bombarderen de grote landen de kleine
 Waarom zijn er mensen die verhongeren en het koud hebben
- Allen : Vraag altijd waarom, is het wel juist
 Vraag altijd of het niet beter kan
 De een zegt zus, de ander zegt zo
 Wie van de twee hoeft gelijk
 Vraag altijd waarom het is zoals het is
 En vraag je af wie er beter van wordt
- A : Heb je er wel eens over nagedacht Birgitta dat alles wat we gedaan hebben niet eerlijk is toegegaan. Het is niet eerlijk tussen de mensen die veel en weinig hebben, tussen vader en moeder, tussen grote en kleine mensen, tussen Indianen en blanken. Hoe moeten we de zaak veranderen?
(de kinderen stellen het een en ander voor)
- B : Ik geloof dat je moet begrijpen waarom de dingen zijn zoals ze zijn, anders kan je zo niet veranderen
- A : Maar hoe kan je de dingen begrijpen
- B : Tja, je zou bijvoorbeeld kunnen vragen
- A : Je bedoelt dat het goed is te vragen "waarom"
- B : Natuurlijk
- A : Dan zingen we nog een keer dat liedje waar we mee begonnen.
 Weten jullie nog hoe het gaat?
- Allen : Je hebt het recht te vragen waarom
 Je hebt het recht te vragen waarom
 Maar je moet ook antwoord krijgen
 Anders heeft vragen geen zin

(het lied wordt net zo lang gezongen als er zin in is)